

Brüssel, 3. juuli 2026
(OR. en)

10955/26

ECOFIN 879
UEM 298
SOC 421
EMPL 228
ECB
EIB

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Järeldused makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seonduvate 2026. aasta põhjalike analüüside kohta – Heakskiitmine

Delegatsioonidele edastatakse nõukogu järelduste eelnõu makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seonduvate 2026. aasta põhjalike analüüside kohta.

EELNÕU: NÕUKOGU JÄRELDUSED MAKROMAJANDUSLIKU
TASAKAALUSTAMATUSE MENETLUSEGA SEONDUVATE 2026. AASTA PÕHJALIKE
ANALÜÜSIDE KOHTA

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

1. TOONITAB, et pärast 1,5%-ni jõudmist 2025. aastal peaks ELi SKP kasv nüüd aeglustuma ja inflatsioon peaks 2026. aastal Lähis-Ida konflikti mõjul suurenema; MÄRGIB, et 2025. aastal ilmutas ELi majandus vastupidavust, samal ajal kui inflatsioonisurve vähenes, mis hõlbustas mõne pikaajalise makromajandusliku haavatavuse vähenemist, samas kui areng oli liikmesriigiti erinev; TUNNISTAB, et jätkuvad geopoliitilised ja kaubanduspinged pärsivad kasvuväljavaateid ja kiirendavad inflatsiooni jätkuva suure ebakindluse tingimustes, mis suurendab tasakaalustamatusega seotud riske;
2. RÕHUTAB, kui oluline on endiselt makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse rakendamine, et tuvastada, ennetada ja korrigeerida tasakaalustamatust, mis mõjutab või võib mõjutada negatiivselt liikmesriigi või majandus- ja rahaliidu või kogu ELi majanduse nõuetekohast toimimist; TOOB ESILE ulatusliku analüüsi määrava tähtsusega rolli olemasoleva tasakaalustamatuse jälgimisel ja võimaliku makromajandusliku haavatavuse kindlakstegemisel; LEIAB, et 2026. aasta põhjalikud analüüsid kujutavad endast iga analüüsitava liikmesriigi olukorra kvaliteetset ja ulatuslikku analüüsi;

3. MÄRGIB, et üldiselt on komisjon iga liikmesriigi konkreetseid probleeme arvestades kasutanud asjakohaseid analüütilisi vahendeid, mida on täiendatud põhjaliku kvalitatiivse analüüsiga; PEAB TERVITATAVAKS prognoosanalüüsides kasutamist ja asjakohaste poliitikameetmete hindamist, võttes arvesse ka tasakaalustamatuse raskusastet ja arengut; RÕHUTAB, kui tähtsad on varude ja voogude indikaatorid hindamisel, poliitikameetmete roll ning menetluse ELi ja euroala mõõde; RÕHUTAB eri makromajanduslike muutujate võimalikku vastasmõju; TOONITAB, et riikide majanduspoliitika ülekanduva mõju ja üleilmsete arengute mõju hindamine on jätkuvalt oluline; RÕHUTAB, kui oluline on õigeaegne järelevalve ja hindamine ning võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse tagamine, mis rajaneb tõenditel põhineval hindamisel, muu hulgas kvantitatiivsete andmete, kvalitatiivse teabe ja rakendatud poliitikameetmete osas, ning et tasakaalustamatuse liigitamine põhineb objektiivsetel tõenditel ja seda kohaldatakse järjepidevalt kõigis liikmesriikides;
4. MÄRGIB, et inflatsioonierinevused on ELis suurenenud; TUNNISTAB, et energiahindade tõus 2026. aastal aitab kaasa inflatsiooni üldisele suurenemisele ja et ei saa välistada inflatsioonierinevuste edasist suurenemist; MÄRGIB, et samaaegselt aeglustus möödunud aastal tööjõu ühikukulu kasv, kuid mitmes liikmesriigis on see endiselt suur; TOONITAB, et püsivalt erinevad kulud ja hinnad võivad kahjustada liikmesriikide konkurentsivõimet ja olla eriti murettekitavad euroalal;
5. TUNNISTAB, et 2025. aastal jooksevkonto positsioonid paranesid, kusjuures mõnes liikmesriigis olid puudujäägid ja ülejäägid endiselt suured; MÄRGIB, et 2025. aastal negatiivsed rahvusvahelised netoinvesteeringuspositsioonid üldiselt paranesid, kuigi aeglasemas tempos, ja positiivsed positsioonid üldiselt vähenesid, kajastades ka väärtusemuutuse mõju; TUNNISTAB kõrgematest energiahindadest ja kaubanduse eeldatavast aeglasemast kasvust tulenevat võimalikku mõju maksebilansile;

6. MÄRGIB, et eluasemehindade kasv kiirenes 2025. aastal veelgi; TUNNISTAB, et paljudes liikmesriikides toetas nõudlust kodumajapidamiste reaalsissetuleku suurenemine ja toetavamad rahastamistingimused, samal ajal kui pakkumine jäi piiratuks; MÄRGIB eluasemehindade ülehindamise ohu suurenemist mitmes liikmesriigis; TUNNISTAB, et eluasemehindade kasv peaks struktuurielemente silmas pidades jääma dünaamiliseks; nende elementide hulka kuuluvad eluasemenappus ja aeglased edusammud pakkumise kitsaskohtade kõrvaldamisel paljudes liikmesriikides, maksupoliitika ning ebatõhusad üüriturud ning mõnel juhul raskendab olukorda veelgi nõudlus alternatiivsete investeringute järele, eelkõige madala kapitalituruga liikmesriikides;
7. MÄRGIB, et 2025. aastal hoogustus kodumajapidamiste ning mittefinantsettevõtete laenuvõtmine tänu lihtsamatele rahastamistingimustele; TOONITAB, et viimasel ajal toimunud rahastamistingimuste karmistamine võib vähendada laenamist ja suurendada võla teenindamise koormust, eriti kui on palju muutuva intressimääraga laene; TUNNISTAB, et kuigi valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenes mõnes liikmesriigis jätkuvalt, suurenes see paljudes liikmesriikides ja ületas 2019. aasta pandeemiaeelset taset ning et see peaks mõnes liikmesriigis eelarvepuudujäägi suurenemise tõttu veelgi kasvama; MÄRGIB, et suurenenud võlakoormus koos hiljuti suurenenud riigivõlakirjade tootlusega toob kaasa suuremad intressikulud;
8. TOONITAB, et pangandussektor on jäänud elujõuliseks ja vastupidavaks ning selle omavahendite suhtarvud on tugevad ja pankade kasumlikkus on suur; RÕHUTAB, et viivislaenude tase oli koondarvestuses peaaegu kõigi aegade madalaim, kusjuures liikmesriikides, kus nende tase oli varem kõrge, oli märgata piiratud täiendavat langust; MÄRGIB, et mõnes liikmesriigis esineb endiselt suuri riskipositsioone oma riigi võlakirjade suhtes ja mõnel juhul ärikinnisvaraga seotud haavatavusi;
9. VÕTAB TEADMISEKS, et Kreekas, Madalmaades ja Rootsis ei esine makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames enam tasakaalustamatust; MÄRGIB, et Kreekas on vähenenud valitsemissektori suure võla ja välisvõlaga seotud haavatavus, pankade viivislaenud on vähenenud ning soodne rahastamine leevendab suure jooksevkonto puudujäägiga seotud välispositsiooni jätkusuutlikkuse riske; MÄRGIB, et Madalmaades on kodumajapidamiste võla ja jooksevkonto ülejäägiga seotud haavatavus vähenenud; MÄRGIB, et Rootsis püsib sealse kinnisvaraturu ja erasektori suure võlaga seotud haavatavus, kuid selle raskusaste on vähenenud;

10. VÕTAB TEADMISEKS, et Itaalias, Slovakkias ja Ungaris esineb jätkuvalt tasakaalustamatust, tunnistades samas mõningast paranemist nendes riikides, eelkõige Itaalias ja Slovakkias;
11. VÕTAB TEADMISEKS, et Rumeenias esineb jätkuvalt ülemäärane tasakaalustamatus; MÄRGIB, et eelarve- ja jooksevkonto puudujäägiga seotud haavatavus on vähenenud, kuid on endiselt märkimisväärt, ning et samal ajal halveneb jätkuvalt kulupõhine konkurentsivõime, kuigi varasemast vähem;
12. KUTSUB ÜLES rakendama täielikult makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust koos reformitud majandusjuhtimise raamistikuga, mis on integreeritud Euroopa poolaastasse, sealhulgas käivitama asjakohasel juhul ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse; TOONITAB, kui oluline on võtta makromajandusliku tasakaalustamatuse vähendamiseks kiireid ja jätkuvaid poliitikameetmeid, eelkõige neid, mida hõlmavad keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad ning Euroopa poolaasta raames antud riigipõhised soovitused.
